

**Regeringens proposition till Riksdagen med förslag till lagar
om ändring av handelsregisterlagen och 1 § firmalagen**

PROPOSITIONENS HUVUDSAKLIGA INNEHÅLL

I denna proposition föreslås att handelsregisterlagen och firmalagen skall ändras. Syftet med ändringarna är att få handelsregisterlagen att motsvara den övriga ändrade lagstiftningen. En revidering av handelsregisterlagen är särskilt motiverad på grund av att magistraterna dras in den 1 december 1993. Det föreslås att handelsregisterlagen revideras så att i lagen som lokal myndighet i stället för magistrat nämns häradenas registerbyråer.

Det föreslås att de lokala myndigheternas uppgifter i detta skede skall utsträckas till att omfatta behandlingen av bostadsaktiebolagsärenden i sin helhet. I samband med att handelsregisterlagen ändras föreslås det att de statliga affärsverken skall överföras till registreringssystemet.

Övriga föreslagna ändringar är till sin karaktär i stor utsträckning tekniska. Av dessa är den mest betydande en revidering av de stadganden som gäller individualiseringsuppgifter på de personer som införts i handelsregistret. I den grupp som är ansvarig för att registeranmälan görs föreslås också vissa tillägg. Den nya lagen om bostadsaktiebolag medför ett behov av vissa ändringar i handelsregisterlagen. En ändring av firmalagen är nödvändig eftersom det föreslås att användningen av bifirma skall tillåtas för alla näringsidkare som införts i handelsregistret.

Lagarna avses träda i kraft den 1 december 1993.

ALLMÄN MOTIVERING

1. Nuläge och ändringsbehov

Allmänt

Handelsregistret förs av patent- och registerstyrelsen som har i uppgift att i registret föra in de anmälningar och meddelanden som gäller näringsidkare. För att säkerställa att de rättshandlingar som utförs i näringslivet är tillförlitliga övervakar patent- och registerstyrelsen att de olika arrangemangen inom företagen är lagenliga och offentliggör uppgifter som gäller registrerade näringsidkare.

Åtgärderna för att ändra handelsregisterlagen (129/79) och firmalagen (128/79) har vidtagits på grund av att det på annat håll i lagstiftningen har genomförts reformer som direkt påverkar handelsregisterlagen. De stadganden som gäller handelsregistret bör följaktligen uppdateras. Med ändringarna har man

också strävat efter att öka tillförlitligheten i de uppgifter som skall föras in i registret.

Indragning av magistraterna

Om indragning av magistraterna har getts en lag (1419/92) som träder i kraft den 1 december 1993. Enligt lagen överförs magistraternas uppgifter på länsstyrelserna sedan lagen har trätt i kraft, om inte något annat stadgas. Då magistraterna har dragits in är häradenas registerbyråer den enda lokala myndigheten i handelsregisterärenden. De registeruppgifter som enligt handelsregisterlagen och handelsregisterförordningen (208/79) skall finnas vid magistraterna kommer att överföras till vederbörande häradsregisterbyrå.

De lokala myndigheternas uppgifter

Enligt de nuvarande handelsregisterstadgan-

dena har de lokala myndigheterna i uppgift att ta emot registeranmälningar, föra dagbok över dem samt göra upp en akt, som skall förvaras hos den lokala myndigheten, över den duplett av anmälan jämte bilagor som patent- och registerstyrelsen har återsänt efter registrering- en och som gäller näringsidkare som hör till den lokala myndighetens verksamhetsområde. Till alla lokala myndigheter sänder patent- och registerstyrelsen mikrofilmkopior över handels- registeranteckningarna och de ändringar som senare görs i dem samt firmaindex. De lokala myndigheterna ger utdrag ur handelsregistret och kopior av de handlingar de har i sin besittning.

De lokala myndigheterna har ingen självständig beslutanderätt i registreringsärenden utom i fråga om grund- och ändringsanmälningar som gäller bostadsaktiebolag. En ändring i fråga om dessa anmälningar gjordes i och med att handelsregisterlagen ändrades år 1990. I den har dock införts en begränsning, enligt vilken ett ärende som gäller dessa skall överlämnas till patent- och registerstyrelsen för behandling, om anmälan gäller ett beslut om ändring av bolagsordningen eller om registrering av anmälan skall vägras efter ett förfarande enligt 21 §. Den nämnda begränsningen har inte längre ansetts ändamålsenlig, varför den kan strykas. De lokala myndighe- ternas på detta sätt utvidgade behörighet stäm- mer överens med de principer som omfattats i statsrådets principbeslut av den 17 juni 1993 om reformering av centralförvaltningen och regionförvaltningen.

Den nya lagen om bostadsaktiebolag

År 1991 gavs en ny lag om bostadsaktiebolag (809/91) som ersatte lagen om bostadsaktiebo- lag från år 1926. I samband med att den nya lagen stiftades ändrades inte de stadganden som gällde registrering av bostadsaktiebolag och andra bolag som avses i denna lag. Enligt lagen är det inte längre obligatoriskt att nämna verksamhetsområdet i bolagsordningen. Där- emot skall i bolagsordningen med stöd av 8 § 1 mom. 3 punkten lagen om bostadsaktiebolag nämnas var de byggnader som bolaget äger och besitter för att uppnå sitt syfte är belägna och den rätt på vilken besittningen av fastigheten grundar sig. I bolagsordningen kan också finnas någon annan bestämmelse som gäller

verksamhetsområdet, förutsatt att de uppgifter som ankommer på bolaget sammanhänger med aktieägarnas boende. Bolag som nämns i 2 § lagen om bostadsaktiebolag kan också ha ett vidare verksamhetsområde. De nämnda stad- gandena stämmer inte överens med 9 § 1 mom. 3 punkten handelsregisterlagen enligt vilken bolagets verksamhetsområde skall nämnas i ett aktiebolags grundanmälan.

Den nya lagen om bostadsaktiebolag tilläm- pas enligt 2 § också på ett sådant aktiebolag som i övrigt uppfyller de kännetecken som definieras i 1 § lagen om bostadsaktiebolag, men i vilket enligt bolagsordningen mer än hälften av lägenheternas sammanlagda golvyta inte upptas av bostadslägenheter som aktie- ägarna besitter, dvs. ett s.k. ömsesidigt fastig- hetsaktiebolag. Lagen om bostadsaktiebolag tillämpas också på ett sådant aktiebolag som har registrerats före den 1 mars 1926 och i vilket lägenheterna enligt bolagsstämmans be- slut har reserverats som bostadslägenheter i aktieägarnas besittning. Ett ömsesidigt fastig- hetsaktiebolag kan dock i sin bolagsordning bestämma att lagen om bostadsaktiebolag inte tillämpas på det. Enligt lagens ikraftträdelse- stadgande tillämpas den nya lagen inte heller på ett sådant ömsesidigt fastighetsaktiebolag för vilket anmälan om grundandet har gjorts före 1992, om inte något annat bestäms i dess bolagsordning. Frågan om den nya lagen om bostadsaktiebolag skall tillämpas på ömse- sidiga fastighetsbolag beror alltså ofta på bestämmelserna om detta i bolagsordningen. Eftersom ifrågavarande bolags förvaltning ofta sköts av bolagets delägare, vore det ändamåls- enligt att den lag som skall tillämpas direkt kunde framgå ur handelsregistret. Detta vore också motiverat med tanke på bolagets avtals- parter.

Statens affärsverk

Statens affärsverk producerar samhälleligt viktig basservice och andra varor och tjänster för marknaden i konkurrensliknande förhållan- den. Tillgången till information om statliga affärsverk som är avtalsparter har upplevts som problematisk då de i allt större utsträck- ning deltar i samarbetet med övriga sektorer av näringslivet. Statens affärsverk omfattas inte av något offentligt register. Därför bör man cent-

raliserat kunna få nödvändiga basuppgifter över dem.

Uppgifter som individualiserar de personer som har införts i handelsregistret

På patent- och registerstyrelsen ankommer utöver att upprätthålla handelsregistret också att övervaka att de uppgifter som förs in i registret är riktiga. I handelsregistret antecknas i regel fullständigt namn, hemort och medborgarskap för de personer som skall registreras. Dessutom skall registermyndigheten övervaka att den som utför en funktion av ett visst slag, t.ex. den som grundar ett aktiebolag, uppfyller de behörighetskrav för grundare som ställs i lagen. Också övervakningen av att näringsförbud iakttas ankommer på patent- och registerstyrelsen. Detta uppdrag kan emellertid i dagens läge inte utföras effektivt, eftersom dessa personers personuppgifter inte behöver meddelas till myndigheterna. Därför är det skäl att i samband med att handelsregisterlagen revideras förutsätta att i grundanmälan skall nämnas personens fullständiga namn, personbeteckning, adress och medborgarskap.

De uppgifter som gäller en enskild näringsidkares person och personer i en sammanslutnings ledning utgör en viktig del av de uppgifter som antecknas i handelsregistret. Registermyndigheten granskar i samband med att uppgifterna införs i registret att de meddelade uppgifterna är riktiga på basis av uppgifterna på anmälningsblanketten och i de handlingar som bifogats anmälan. Registermyndigheten skall också före registreringen granska att personen inte är omyndig och att han inte har meddelats näringsförbud med stöd av lagen om näringsförbud (1059/85). Utan något individualiserande kännetecken kan registermyndigheten inte granska om en person som har anmälts till handelsregistret är myndig eller om han är samma person som har införts i näringsförbudsregistret. Kravet på personbeteckning förhindrar att påhittade personer införs i handelsregistret och möjliggör att personer med samma namn kan särskiljas från varandra.

Personbeteckningen har stabiliserat sig som allmän individualiseringsmetod bland handelsregistrets kunder inom näringslivet och den offentliga förvaltningen. Personbeteckningen

erbjuder allmänheten och myndigheterna en möjlighet att försäkra sig om bl.a. identiteten hos en fysisk person som representerar den näringsidkare som är avtalspart. Dessutom är den nödvändig vid bedömningen av en enskild näringsidkares kreditvärdighet och kreditvärdigheten hos en person som representerar en sammanslutning i samband med kredithandel, förskottsbetalning och annan finansiering. Med tanke på kredit- och finansieringsverksamheten är tillförlitligheten i de personuppgifter som har införts i handelsregistret av central betydelse. Också för de myndigheter som undersöker ekonomisk brottslighet är uppgifterna om personbeteckningen ytterst viktiga.

Med ovanstående som grund måste det anses ändamålsenligt att personbeteckningen för de personer som införs i handelsregistret i sin helhet står till allmänhetens förfogande som en uppgift ur handelsregistret. Också i Sverige för man i det register som motsvarar handelsregistret in personernas personbeteckning, namn och postadress. Genom att börja som näringsidkare, bolagsman eller representant för en sammanslutning måste en enskild person anses ha godkänt att de uppgifter som individualiserar honom blir offentliga. På vilket sätt och under vilka förutsättningar uppgifter om personbeteckning kan överlåtas till andra myndigheters och enskildas förfogande skall bestämmas utgående från gällande författningar om registeruppgifters offentlighet. De uppgifter, inklusive personbeteckningen, om fysiska personer som nämns i gällande lag och i detta lagförslag torde dock inte kunna anses som sådana personuppgifter som avses i personregisterlagen (471/87) i sådana fall då uppgifterna endast ansluter sig till skötseln eller bedömningen av näringsverksamhet.

Ibruktandet av personbeteckningen möjliggör att handelsregistrets verksamhet kan utvecklas i den riktningen att särskilda anmälningar till handelsregistret inte längre behöver göras för att uppgifterna med hjälp av personbeteckningen skall kunna uppdateras ur befolkningsdatasystemet.

De personer som är ansvariga för att registeranmälan görs

I 15 § handelsregisterlagen räknas de personer upp som är ansvariga för att registeranmälan görs. Enligt 2 mom. i paragrafen är också

aktiebolagets verkställande direktör ansvarig för att en ändringsanmälan görs. Eftersom disponenten för ett bostadsaktiebolag till sin ställning och sina uppgifter motsvarar en verkställande direktör för ett aktiebolag, bör registreringsstadgandena preciseras så att också disponenten fortsättningsvis skall kunna införas i handelsregistret och att han också skall ansvara för att ändringsanmälan enligt lagen om bostadsaktiebolag görs. Också en sparbanks verkställande direktör skall i fråga om ändringsanmälan ställas i samma position som verkställande direktören för ett aktiebolag.

Anmälan om eget utträde

I 16 § handelsregisterlagen räknas de personer upp som är berättigade att anmäla sitt utträde till handelsregistret. I denna förteckning saknas emellertid en del personer som skall införas i registret, bl.a. kommanditbolags tysta bolagsmän och medlemmar av aktiebolagets förvaltningsråd, vilka enligt ordalydelsen i lagen inte har rätt att anmäla sitt eget utträde. Det är inte motiverat att ställa dessa personer i detta hänseende i en ojämlig ställning i förhållande till övriga personer som har införts i registret. Därför är det nödvändigt att revidera lagens ordalydelse så att varje person som har införts i registret kan anmäla sitt eget utträde till handelsregistret.

Bifirma

I dagens läge har endast aktiebolag, andelslag och sparbanker rätt att använda bifirma. Eftersom också andra näringsidkare kan ha ett praktiskt behov att använda bifirma, bör detta av likställighetsskäl vara tillåtet för alla näringsidkare oberoende av i vilken form näringen utövas.

Betalning av stadgad avgift i samband med registeranmälan

Enligt 21 § handelsregisterlagen skall den som har gjort anmälan uppmanas att inom en bestämd tid ge utlåtande eller vidta behövliga åtgärder vid äventyr att saken förfaller, om stadgad avgift inte har betalats. Enligt lagrummet behöver avgiften alltså inte betalas vid den

tidpunkt då anmälan görs. En anmälan som gäller firma kan lämnas in för registrering utan uppgift om senare tidpunkt för betalning av den stadgade avgiften. Detta hindrar andra från att använda firman, eftersom registreringen väntar på att avgiften betalas. Det skapar också osäkerhet i fråga om registreringen av firman, om den avgift som krävs för registreringen inte har betalats. Uppbörderna av utestående registeravgifter och delgivningen av anmärkningar orsakar registermyndigheten avsevärt mycket arbete och kostnader. Därför vore det motiverat att ändra anmälningsförfarandet så att den stadgade avgiften skall betalas då anmälan görs.

2. Föreslagna ändringar

På basis av vad som anförts ovan föreslås det att omnämningarna om magistraterna skall slopas i handelsregisterlagen. På grund av den nya lagen om bostadsaktiebolag föreslås det att handelsregisterlagen skall ändras så att som verksamhetsområde för ett bostadsaktiebolag och för ett aktiebolag som avses i 2 § lagen om bostadsaktiebolag skall i registret också kunna införas byggnadernas läge och den rätt på vilken besittningen av fastigheten grundar sig samt något eventuellt annat verksamhetsområde. Det föreslås också att de stadganden som gäller registrering av verkställande direktör och disponent skall ändras så att disponenten fortsättningsvis skall kunna införas i handelsregistret och att disponenten också skall svara för ändringsanmälningar som gäller bolag som avses i lagen om bostadsaktiebolag. Dessutom föreslås det att i fråga om andra bolag som avses i lagen om bostadsaktiebolag än bostadsaktiebolag att det i registret skall anges om lagen om bostadsaktiebolag tillämpas på bolaget eller inte.

I statsrådets principbeslut av den 17 juni 1993 om åtgärder för reformering av centralförvaltningen och regionalförvaltningen förutsätts att patent- och registerstyrelsens rådgivnings- och betjäningssuppgifter samt handelsregisteruppgifter skall decentraliseras till registerbyråerna och övriga lokala och regionala verksamhetsenheter under åren 1993—95. I enlighet med detta föreslås att de lokala myndigheternas beslutanderätt skall utsträckas i fråga om bostadsaktiebolag så att de utan begränsningar av det slag som gäller idag behandlar alla

ärenden som gäller bostadsaktiebolag. För att enhetligheten vid sökande av ändring i beslut som gäller vägran eller upphävande av registrering av bostadsaktiebolag skall kunna bibehållas i förhållande till övriga motsvarande beslut som patent- och registerstyrelsen har fattat, bör lagens 29 § samtidigt revideras till denna del.

Statens affärsverk med s.k. ny form föreslås bli jämställda med övriga näringsidkare, varvid de måste anmälas till handelsregistret. För de statliga affärsverk som utgör en del av näringslivet, också om de inte är självständiga juridiska personer, är det motiverat att ställa samma offentlighetskrav som för övriga näringsidkare. Samtidigt strävar man efter att tillförsäkra tredje part tillförlitlig och aktuell information. Det föreslås att i handelsregistret skall införas huvudsakligen samma uppgifter om affärsverken som i dagens läge finns i specialregistret över de industriella inrättningarna. Uppgifter som skall registreras är namn, verksamhetsområde, huvudsakligt verksamhetsställe och postadress, samt fullständiga namn, personbeteckningar, adresser och medborgarskap för styrelsens medlemmar och suppleanter. Utöver detta skall i registret införas affärsverkets verkställande direktör och eventuella vice verkställande direktör samt deras fullständiga namn, personbeteckning, adress och medborgarskap.

För att riktigheten i de personuppgifter som skall antecknas i handelsregistret också mera allmänt skall kunna tryggas föreslås det att som personuppgifter för de personer som anmäls för registrering utöver fullständigt namn skall meddelas personbeteckning, adress och medborgarskap. Registermyndigheten skall vid behov kunna uppdatera sina register och granska de meddelade uppgifternas riktighet ur befolkningsdatasystemet.

Det stadgande som gäller grundansökan för sparbanker föreslås bli kompletterat så att anmälningsskyldigheten också skall gälla verkställande direktören. Samtidigt föreslås det att kretsen av de personer som ansvarar för att ändringsansökan görs utvidgas till att gälla också en sparbanks verkställande direktör.

Möjligheten att anmäla eget utträde föreslås gälla alla personer som har införts i handelsregistret, vilket gör att 16 § 2 mom. handelsregisterlagen bör revideras.

Alla i registret införda näringsidkare bör

tillåtas använda bifirma. Detta förutsätter en ändring av 1 § 2 mom. firmalagen.

Det föreslås att 21 § handelsregisterlagen skall ändras så att den avgift som stadgas för registeransökan skall betalas då ansökan görs. Ansökan skall anses gjord först då avgiften har betalats.

Till följd av att de föreslagna ändringarna i handelsregisterlagen träder i kraft måste gamla registeruppgifter ändras. De ändringar som krävs är dock ändamålsenligt att göra först när den näringsidkare som har införts i handelsregistret har fått någon annan anmälningsskyldighet. De ändringar som nu föreslås medför alltså ingen skyldighet att förnya uppgifterna i handelsregistret inom en viss tid, om det inte annars finns behov att ändra registeruppgifterna. Då registeruppgifterna senare ändras, skall registeransökan till alla delar stämma överens med kraven i lagen.

Patent- och registerstyrelsen har börjat upprätthålla handelsregistret på adb, varvid i dator lagras både registeruppgifterna och samman slutningarnas bolagsordningar, stadgar, bolagsavtal och andra motsvarande handlingar. Utdrag och avskrifter av registeruppgifterna matas centraliserat ut med hjälp av adb. Handlingens ursprunglighet kan i stället för med underskrift konstateras på ett tekniskt annorlunda sätt som i betydande grad spar arbete. Avsikten är att detta skall realiseras genom en förordning.

3. Propositionens verkningar i fråga om ekonomi, organisation och personal

De föreslagna ändringarna är huvudsakligen lagtekniska. Genomförandet av dem har inga betydande ekonomiska verkningar. Behandlingen och registreringen av anmälningar som gäller ändring av bostadsaktiebolags bolagsordning överförs på häradenas registerbyråer som är lokala myndigheter. Reformen bedöms dock inte medföra något behov av tilläggspersonal för de lokala myndigheterna. Införandet av statens affärsverk i handelsregistret kommer inte att föranleda några ändringar av organisationen och inte heller något behov av ytterligare personal. Behandlingen av anmälningarna är inte särskilt arbetsdryg, eftersom affärsverken är få och de själva svarar för att uppgifterna är riktiga. Handelsregistermyndig-

heten har för avsikt att täcka de tilläggskostnader som ändringarna eventuellt medför med avgifter som den uppbär.

4. Beredningen av propositionen

Propositionen har huvudsakligen beretts som tjänsteuppdrag vid handels- och industriministeriet. Vid beredningen av propositionen har lagen om upphävandet av lagen om magistrat, som träder i kraft den 1 december 1993, beaktats. I fråga om den del som gäller registrering av statens affärsverk har propositionen också beretts som tjänsteuppdrag vid patent- och registerstyrelsen. Initiativet till detta kom från vissa statliga affärsverk, som vid ingången av år 1990 kom med en framställning till patent- och registerstyrelsen om att handelsregistersystemet skulle ändras så att det också

kunde lämpa sig för statliga affärsverk. Utöver patent- och registerstyrelsen deltog representanter för handels- och industriministeriet, finansministeriet samt de statliga affärsverken i beredningen.

Ärendet har varit på remiss hos de viktigaste intressenterna och myndigheterna. Utlåtande gavs av finansministeriet, justitieministeriet, inrikesministeriet, patent- och registerstyrelsen, dataombudsmannens byrå, Industrins och Arbetsgivarnas centralförbund, Företagarnas centralförbund i Finland och Bankföreningen i Finland. I utlåtandena har de föreslagna ändringarna allmänt taget förordats, endast i fråga om ibruktagningen av personbeteckningen vid registreringen har dataombudsmannens byrå förhållit sig ytterst förbehållsamt. I övrigt har man vid beredningen av propositionen försökt beakta de i utlåtandena företedda anmärkningarna, som främst är av teknisk karaktär.

DETALJMOTIVERING

1. Lagförslagen

1.1. Handelsregisterlagen

1 §. Magistraterna och häradenas registerbyråer är lokala myndigheter i handelsregisterärenden. Lagen om upphävande av lagen om magistrat träder i kraft den 1 december 1993. Som en följd av att lagen träder i kraft kan endast häradenas registerbyråer vara lokala myndigheter efter detta. De akter över näringsidkare som finns vid magistraterna och som stämmer överens med handelsregisterlagen och handelsregisterförordningen flyttas till registerbyrån i det härad till vars verksamhetsområde ärendet hör. Paragrafens 2 mom. föreslås bli ändrat så att omnämmandet om magistrater slopas.

Enligt 3 mom. har endast häradenas registerbyråer varit lokala myndigheter i fråga om bostadsaktiebolag. Dessa byråer har också i de fall som avses i 19 a § beslutat om införandet i registret av de anmälningar som i fråga om sådana bolag skall göras i handelsregistret. Då magistraterna dras in kvarstår häradenas registerbyråer som de enda lokala myndigheterna i handelsregisterärenden. I 1 § behövs inte längre

något specialstadgande om bostadsaktiebolagen, eftersom den lokala myndigheten kommer att definieras enligt 2 mom. Därför föreslås det att 3 mom. upphävs, eftersom det är onödigt.

3 §. Det föreslås att paragrafen ändras så att de stadganden i handelsregisterlagen som gäller näringsidkare också skall tillämpas på affärsverk som avses i lagen om statens affärsverk (627/87). Statens affärsverk skall vara skyldiga att göra en grundanmälan till handelsregistret, vilket gör att 3 § 1 mom. 1 punkten måste ändras så att den motsvarar detta. Om de uppgifter över statens affärsverk som skall införas i registret skall stadgas i en ny 13 b §.

3 a §. Det föreslås att till lagen skall fogas en ny paragraf, där det allmänt skall definieras vilka personuppgifter som skall anmälas till handelsregistret. I den föreslagna paragrafen skall stadgas om alla personuppgifter som skall införas i registret både i fråga om de personer som skall nämnas i grundanmälan för enskilda näringsidkare och olika sammanslutningsformer och i fråga om övriga personer som skall anmälas till handelsregistret. Därmed skall bl.a. olika sammanslutningars eller stiftelsers prokurister och utredningsmän vara skyldiga att anmäla sina personuppgifter till handelsregist-

ret. För närvarande är kraven i fråga om personuppgifter utspridda på de stadganden som gäller registrering av olika sammanslutningsformer och annan anmälningsskyldighet.

De personuppgifter som skall införas i handelsregistret är fullständigt namn, personbeteckning, adress och medborgarskap. Om en person inte har en finsk personbeteckning skall i registret enligt förslaget införas födelsetid. I gällande lag finns inget krav på att personbeteckningen skall anmälas. I de nuvarande stadgandena förutsätts inte heller att adressuppgifter uppges, utan i stället skall personens hemort meddelas. Med tanke på möjligheterna att nå en person kan hemorten dock inte längre anses som en tillräckligt individualiserande uppgift. Därför föreslås det att adressen skall meddelas som en ny identifieringsuppgift i stället för hemorten. Inte heller adressen i sig är någon så bestående uppgift att en person enbart med hjälp av den på ett tillförlitligt sätt kan identifieras efter en längre tid. Med hjälp av personbeteckningen kan dock adressuppgifterna uppdateras. Ifall en person som skall införas i registret permanent bor någon annanstans än i Finland, skall han meddela sin postadress utomlands.

Eftersom en bolagsman i ett öppet bolag och ett kommanditbolag också kan vara en sammanslutning eller en stiftelse, har i paragrafen för dessa fall inbegripits ett stadgande om att i dessa och motsvarande situationer till registret skall meddelas firman och registernumret för den juridiska person som är bolagsman och det register i vilket den har införts.

Genom att personbeteckningen meddelas försäkras man sig om rätt identitet för dem som införas i registret. Personbeteckningen består av födelsetid samt ett individuellt nummer och kontrollbeteckning, d.v.s. den s.k. identifieringsdelen. Den är det tillförlitligaste sättet att identifiera en person, eftersom den kvarstår oförändrad också då personen t.ex. byter namn. Personbeteckningen skall liksom övriga uppgifter i handelsregistret vara offentlig, men dess främsta användningsändamål skall vara att betjäna registermyndighetens egna granskningsåtgärder.

4—6 och 9—13 a §§. I paragraferna ingår stadganden om de basuppgifter om enskild näringsidkare, öppet bolag, kommanditbolag, aktiebolag, andelslag, sparbanksförening, hypoteksförening, försäkringsförening och utländsk näringsidkares filialrörelse som skall införas i

handelsregistret. Eftersom det skall finnas ett eget separat stadgande om de personuppgifter som skall införas i handelsregistret i den nya 3 a §, enligt vilken som personuppgifter skall anmälas fullständigt namn, personbeteckning, adress och medborgarskap, är det inte längre nödvändigt att för varje sammanslutningsform särskilt nämna vilka personuppgifter anmälningsskyldigheten gäller. Därför föreslås det att i stället för dessa endast benämningen personuppgifter skall användas i lagrummet.

9 §. I paragrafen stadgas om de faktorer som skall nämnas i ett aktiebolags grundanmälan. Enligt den gamla lagen om bostadsaktiebolag kunde ett bostadsaktiebolag ha en disponent som var verksam som verkställande direktör. Därför behövdes tidigare inget separat stadgande om registrering av disponent. I den nya lagen om bostadsaktiebolag har disponenten till sin ställning och sina uppgifter jämställts med en verkställande direktör. För att anmälningsskyldigheten klart skall täcka också disponenten föreslås det att 11 punkten i paragrafens 1 mom. skall ändras så att i anmälan också skall nämnas den eventuella disponentens personuppgifter.

Enligt 1 mom. 3 punkten skall i ett aktiebolags grundanmälan nämnas bolagets verksamhetsområde. Enligt den nya lagen om bostadsaktiebolag är verksamhetsområdet dock inte en faktor som måste nämnas i bostadsaktiebolagets bolagsordning. Därför föreslås det att till paragrafen skall fogas ett nytt 2 mom., enligt vilket bestämmelsen i bolagsordningen om byggnadernas läge och den rätt på vilken besittningen av fastigheten grundar sig samt annan bestämmelse om verksamhetsområde som eventuellt finns i bolagsordningen skall registreras som bostadsaktiebolagets verksamhetsområde. Förfarandet motsvarar nuvarande registerpraxis.

Den nya lagen om bostadsaktiebolag tillämpas på s.k. ömsesidiga fastighetsaktiebolag och på sådana aktiebolag som registrerats före den 1 mars 1926 och där lägenheterna genom ett beslut av bolagsstämman har reserverats som bostadslägenheter för aktieägarna. Ett ömsesidigt fastighetsaktiebolag kan dock i sin bolagsordning bestämma att på det inte tillämpas lagen om bostadsaktiebolag. Enligt lagens ikraftträdelsestadgande tillämpas inte heller den nya lagen på ett sådant ömsesidigt fastighetsaktiebolag där anmälan om grundandet av bolaget har gjorts före den 1 januari 1992, ifall

inte annat bestäms i dess bolagsordning. För att den lag som skall tillämpas på varje fall klart skall kunna konstateras i den grundansmälan över bolaget som finns i handelsregistret, föreslås det att till paragrafen skall fogas ett nytt 5 mom. enligt vilket i grundansmälan över ett sådant aktiebolag som avses i 2 § 1 mom. lagen om bostadsaktiebolag skall nämnas om stadgandena i lagen om bostadsaktiebolag skall tillämpas på bolaget eller inte. Detta omnämmande kan anses motiverat både med tanke på aktieägarna och bolagets avtalsparter, med beaktande av att bl.a. de stadganden som gäller behörigheten för bostadsaktiebolagets styrelse och verkställande direktör i någon mån avviker från motsvarande stadganden i aktiebolagslagen.

11 §. I sparbankerna finns det ofta, liksom i flera andra sammanslutningsformer, som förvaltningsorgan utöver styrelsen och ett eventuellt förvaltningsråd också en verkställande direktör om vars uppgifter stadgas i 60 § sparbankslagen (1270/90). Verkställande direktören sköter bankens löpande förvaltning och företräder banken i ärenden som hör till hans uppgifter. Därför föreslås det att till paragrafen skall fogas en anmälningskyldighet gällande verkställande direktören.

13 b §. I den nya paragrafen skall det stadgas om de faktorer som skall nämnas i grundansmälan över statens affärsverk. Stadgandet skall till sin omfattning huvudsakligen motsvara de uppgifter som i dagens läge införs i det specialregister som förs över statens industriella inrättningar.

Enligt 1 punkten i paragrafen skall i grundansmälan över statens affärsverk meddelas affärsverkets namn. Ifrågavarande namn har definierats i den lag om affärsverket som har getts med stöd av lagen om statens affärsverk. Om dess firmarättsliga skydd ingår ett specialstadgande i firmalagen (30 §).

Enligt 2 och 3 punkten skall till registret anmälas affärsverkets verksamhetsområde, huvudsakliga verksamhetsställe och postadress. Verksamhetsområdet bestäms likaså utgående från det verksamhetsområde som definieras i lagen om ifrågavarande affärsverk.

I registret skall enligt 4 och 5 punkten införas personuppgifterna på medlemmarna och suppleanterna i affärsverkets styrelse samt på dess verkställande direktör och vice verkställande direktör.

15 §. I paragrafen stadgas om de personer

som är ansvariga för att anmälan till registret görs. Det föreslås att till 1 mom. skall fogas en ny 4 a-punkt, enligt vilken alla ordinarie styrelsemedlemmar är ansvariga för att anmälan till registret görs på statens affärsverks vägnar.

Paragrafens 2 mom. föreslås bli ändrat så att också disponenten är ansvarig för att ändringsansmälan görs i ett aktiebolag. Förslaget motsvarar dagens praxis, eftersom disponenten har jämställts med en verkställande direktör i gällande lag om bostadsaktiebolag. Dessutom preciseras i förslaget att också en sparbanks och ett statens affärsverks verkställande direktör skall vara ansvarig för att ändringsansmälan görs.

16 §. I 2 mom. räknas de personer upp som har rätt att meddela handelsregistret om sitt eget utträde. Denna rätt har enligt lagens nuvarande lydelse inte t.ex. en medlem av ett aktiebolags förvaltningsråd, en tyst bolagsman i ett kommanditbolag och inte heller en sparbanks verkställande direktör. För att undanröja detta missförhållande föreslås det att förteckningen i 2 mom. skall ersättas med ett allmänt stadgande enligt vilket var och en som har avgått från sin ställning som har införts i handelsregistret eller vars uppgift, som har införts i registret, har upphört, själv får göra anmälan om detta till handelsregistret. Således är alla i registret införda personer i samma ställning vad gäller anmälan om eget utträde.

Det föreslagna 1 mom. motsvarar gällande 1 mom.

19 a §. Med hänvisning till de allmänna motiveringarna föreslås det att 2 mom. skall upphävas, vilket får till följd att lokalmyndigheternas beslutanderätt omfattar ärenden som gäller registrering av bostadsaktiebolag i sin helhet utan begränsningar. Besvärsvägen i fråga om ärenden som gäller vägran och upphävande av registrering skall dock bibehållas genom att 29 §, som gäller detta, revideras.

20 §. Ordalydelsen i paragrafen föreslås bli preciserad så att en förutsättning för att en firma skall registreras, utöver att namnet tillräckligt tydligt skiljer sig från de firmor som redan finns i registret, också skall vara att namnet stämmer överens med stadgandena i firmalagen. I praktiken har de krav som firmalagen ställer beaktats som en förutsättning för registrering av namnet. Det gjorda tillägget medför inga sakliga förändringar i nuläget, utan avsikten är att precisera förut-

sättningarna för en registrering av namnet till denna del.

21 §. Det föreslås att paragrafen skall ändras så att den stadgade avgift som gäller anmälan skall betalas i samband med att anmälan görs. Till följd av detta måste 1 mom. ändras så att ur det stryks den punkt som gäller eventuellt hinder för registreringen till följd av att avgiften har lämnats obetald.

Det föreslås att till paragrafen samtidigt skall fogas ett nytt 2 mom., enligt vilket den stadgade avgiften skall betalas då anmälan görs och anmälan anses gjord först då avgiften har betalats. Uppbörderna av utestående avgifter och delgivningen av anmärkningar medför orimligt mycket arbete och kostnader för myndigheterna, och dessa får övriga sökanden betala. I praktiken förfaller dylika anmälningar ofta. Den föreslagna ändringen förhindrar att en firma anmäls till handelsregistret utan säkerhet om eventuell senare registrering av den. Motsvarande stadgande ingår i 17 § 2 mom. varumärkeslagen (39/93).

21 a §. Det föreslås att till lagen skall fogas en ny 21 a §, enligt vilken registermyndigheten vid behov skall ha rätt att uppdatera sina register och i befolkningsdatasystemet kontrollera personuppgifterna på de personer som förekommer i handelsregisteranmälan och bilagorna till den för att kunna konstatera att de är riktiga. Genom den föreslagna ändringen kan t.ex. övervakningen av att näringsförbud iakttas effektiveras.

29 §. Till följd av den ändring av 19 a § som nämns ovan föreslås det att paragrafen skall ändras så att för bibehållande av överensstämmelsen vid sökande av ändring i beslut som gäller bostadsaktiebolag skall iakttas samma specialstadganden som i dagens läge, fastän de ärenden som gäller bostadsaktiebolag i övrigt överförs till de lokala myndigheterna. Därför föreslås det att till paragrafen skall fogas ett nytt 2 mom. som gäller detta.

1.2. Firmalagen

1 §. Ett företags verksamhet utövas ofta inom separata enheter. I dylika situationer kan det förekomma ett stort behov att använda en separat benämning på dessa enheter, eller en s.k. bifirma. I dagens läge är det endast tillåtet för aktiebolag, andelslag och sparbanker att använda bifirma. Då också andra näringsidkare kan ha ett motiverat behov att använda bifirma, föreslås det att 2 mom. skall ändras så att alla näringsidkare får använda bifirma.

2. Ikraftträdande

Lagarna föreslås träda i kraft den 1 december 1993, d.v.s. samtidigt med lagen om upphävande av lagen om magistrat. En breddning av kretsen av de ärenden som ankommer på de lokala myndigheterna och som gäller bostadsaktiebolag förutsätter dock att vissa sådana registertekniska lösningar genomförs som inte kan realiseras inom nämnda tidtabell. Därför föreslås det att upphävningen av 19 a § 2 mom. och ändringen av 29 § skall träda i kraft den 1 juli 1994. Dessutom skall ändringarna i 13 a § handelsregisterlagen träda i kraft först vid en tidpunkt som stadgas genom förordning, eftersom själva paragrafen som skall ändras träder i kraft först i samband med avtalet om Europeiska ekonomiska samarbetsområdet (EES-avtalet).

Då man beaktar att de nuvarande statliga affärsverken är få, föreslås det att i fråga om de stadganden som gäller registrering av dem skall ges en övergångsperiod om 6 månader från det lagen träder i kraft. De nuvarande affärsverken skall under nämnda tid göra den grundanmälan till handelsregistret som lagen förutsätter.

I fråga om personbeteckningar och adresser föreslås ett arrangemang enligt vilket om dem inte behöver göras någon separat anmälan till handelsregistret, utan personbeteckningarna skall anmälas och införas i samband med andra ändringar som gäller personuppgifterna i registret.

1.

Lag

om ändring av handelsregisterlagen

I enlighet med riksdagens beslut

upphävs i handelsregisterlagen av den 2 februari 1979 (129/79) 1 § 3 mom. och 19 a § 2 mom., sådana de lyder i lag av den 9 mars 1990 (232/90),

ändras 1 § 2 mom., 3 § 1 mom. 1 punkten, 4 § 2 punkten, 5 § 3 och 8 punkten, 6 § 3 och 9 punkten, 9 § 1 mom. 10—13 punkten, 10 § 1 mom. 8—10 punkten samt 2 mom., 11 § 6 och 7 punkten, 12 §, 13 § 10—13 punkten, 13 a § 5 och 6 punkten, 15 § 2 mom., 16 och 20 §§ samt 21 § 1 mom.,

av dessa lagrum 1 § 2 mom. sådant det lyder i nämnda lag av den 9 mars 1990, 3 § 1 mom. 1 punkten, 13 § 10—13 punkten och 15 § 2 mom. sådana de lyder i lag av den 31 december 1987 (1252/87), 5 § 3 punkten och 6 § 3 punkten sådana de lyder i lag av den 30 december 1992 (1616/92), 5 § 8 punkten och 6 § 9 punkten sådana de lyder i lag av den 29 april 1988 (390/88), 9 § 1 mom. 13 punkten, sådan den lyder i lag av den 27 mars 1987 (351/87), 10 § 1 mom. 10 punkten sådan den lyder i lag av den 29 maj 1981 (373/81), 11 § 6 punkten sådan den lyder i lag av den 28 december 1990 (1278/90), 13 a § 5 och 6 punkten sådana de lyder i lag av den 19 februari 1993 (229/93) och 21 § 1 mom. sådant det lyder i lag av den 13 november 1992 (1039/92), samt *fogas* till lagen en ny 3 a §, till 9 §, sådan den lyder delvis ändrad genom nämnda lagar av den 27 mars 1987 och den 30 december 1992 samt genom lag av den 30 juni 1989 (634/89), ett nytt 2 mom. varvid de nuvarande 2 och 3 mom. blir 3 och 4 mom., samt ett nytt 5 mom., till lagen en ny 13 b §, till 15 § 1 mom., sådant det lyder delvis ändrat genom nämnda lagar av den 31 december 1987 och den 19 februari 1993, en ny 4 a-punkt, till 21 §, sådan den lyder delvis ändrad genom nämnda lagar av den 9 mars 1990 och den 13 november 1992, ett nytt 2 mom. varvid de nuvarande 2 och 3 mom. blir 3 och 4 mom., till lagen en ny 21 a § och till 29 §, sådan den lyder i lag av den 26 juni 1992 (582/92), ett nytt 2 mom. som följer:

1 §

Handelsregistret förs av patent- och registerstyrelsen, som i denna lag kallas registermyndigheten. Registerbyråerna i häradena är lokala myndigheter för handelsregisterärenden. Registermyndigheten tillställer de lokala myndigheterna kopior ur handelsregistret och av därtill hörande handlingar.

fullständigt namn, personbeteckning, adress och medborgarskap. Om en person inte har en finsk personbeteckning, antecknas hans födelsetid i registret.

Om en sådan medlem av en näringsidkares organ som skall införas i registret är en juridisk person, antecknas i registret den juridiska personens firma, registernummer och det register i vilket den juridiska personen har införts.

3 §

Grundanmälan skall göras av:

1) öppet bolag, kommanditbolag, aktiebolag, ömsesidigt försäkringsbolag, andelslag, sparbank, hypoteksförening, försäkringsförening samt affärsverk som avses i lagen om statens affärsverk (627/87);

4 §

I enskild näringsidkares grundanmälan skall nämnas:

2) näringsidkarens personuppgifter;

5 §

I ett öppet bolags grundanmälan skall nämnas

3) alla bolagsmäns personuppgifter;

3 a §

Över de fysiska personer som skall införas i handelsregistret antecknas som personuppgifter

8) om bolaget har en verkställande direktör, hans personuppgifter.

6 §

I ett aktiebolags grundanmälan skall nämnas

3) alla bolagsmäns personuppgifter,

9) om bolaget har en verkställande direktör, hans personuppgifter.

9 §

I ett aktiebolags grundanmälan skall nämnas

10) styrelsens ordförandes samt alla medlemmars och suppleanters personuppgifter;

11) om bolaget har en verkställande direktör, en vice verkställande direktör eller en disponent, vars och ens personuppgifter;

12) om bolaget har ett förvaltningsråd, dess ordförandes samt alla medlemmars och suppleanters personuppgifter; samt

13) bolagsordningens bestämmelse om tecknande av bolagets firma samt, om någon givits rätt att teckna firman ensam eller tillsammans med någon annan, hans personuppgifter.

Vad i 1 mom. 3 punkten har sagts om verksamhetsområde skall på motsvarande sätt tillämpas på uppgifter om var ett bostadsaktiebolags och i 2 § lagen om bostadsaktiebolag (809/91) avsett aktiebolags byggnader är belägna och om den rätt på vilken besittningen av fastigheten grundar sig samt på eventuellt annat verksamhetsområde.

I fråga om aktiebolag som avses i 2 § 1 mom. lagen om bostadsaktiebolag skall dessutom i grundanmälan anges om lagen om bostadsaktiebolag tillämpas på bolaget.

10 §

I andelslags grundanmälan skall nämnas:

8) styrelsens ordförandes samt alla medlemmars och suppleanters personuppgifter;

9) om andelslaget har ett förvaltningsråd, dess ordförandes samt alla medlemmars och suppleanters personuppgifter; samt

10) bestämmelsen i andelslagets stadgar om tecknande av andelslagets firma samt, om

någon givits rätt att teckna firman ensam eller tillsammans med någon annan, hans personuppgifter.

I en andelsbanks grundanmälan skall dessutom nämnas den dag då bankens stadgar fastställts och i stället för vad som stadgas i 1 mom. 10 punkten den bestämmelse i stadgarna som gäller tecknande av andelsbankens firma samt, om någon givits rätt att teckna firman ensam eller tillsammans med någon annan, hans personuppgifter.

11 §

I sparbanks grundanmälan skall nämnas:

6) bankens verkställande direktörs samt styrelsens ordförandes, viceordförandes och alla medlemmars och suppleanters personuppgifter samt, om banken har ett förvaltningsråd, ordförandes och alla övriga medlemmars personuppgifter; samt

7) bestämmelsen i stadgarna om tecknande av sparbankens firma och, om någon givits rätt att teckna firman ensam eller tillsammans med någon annan, hans personuppgifter.

12 §

I en hypoteksförenings grundanmälan skall, utöver vad som i 10 § 1 mom. lagen om hypoteksföreningar (936/78) stadgas om anmälan till handelsregistret, nämnas

1) föreningens postadress,

2) alla styrelsemedlemmars och suppleanters övriga personuppgifter, samt

3) bestämmelsen i stadgarna om tecknande av föreningens firma samt, om någon givits rätt att teckna firman ensam eller tillsammans med någon annan, hans övriga personuppgifter.

13 §

I en försäkringsförenings grundanmälan skall nämnas

10) styrelsens ordförandes samt alla medlemmars och suppleanters personuppgifter;

11) verkställande direktörens personuppgifter;

12) om föreningen har ett förvaltningsråd, ordförandes och alla medlemmars och suppleanters personuppgifter; samt

13) bestämmelsen i stadgarna om tecknande av föreningens firma samt, om någon givits rätt

att teckna firman ensam eller tillsammans med någon annan, hans personuppgifter.

13 a §

I grundanmälan om en utländsk näringsidkares filial skall nämnas,

5) personuppgifter för var och en som tecknar filialens firma samt hur firman tecknas, samt

6) de personer som i egenskap av i lag föreskrivet bolagsorgan eller i egenskap av ledamöter i ett sådant organ är behöriga att företräda näringsidkaren samt deras personuppgifter.

13 b §

I statens affärsverks grundanmälan skall nämnas

- 1) affärsverkets namn,
- 2) verksamhetsområde,
- 3) huvudsakliga verksamhetsställe och postadress,
- 4) personuppgifter i fråga om medlemmarna och suppleanterna i styrelsen,
- 5) verkställande direktörens och vice verkställande direktörens personuppgifter.

15 §

Ansvariga för avgivande av registeranmälan är:

- 4 a) för statens affärsverk styrelsens ordinarie medlemmar;

I ett aktiebolag, en sparbank, en försäkringsförening och ett statens affärsverk ansvarar även verkställande direktören och i ett aktiebolag på vilket lagen om bostadsaktiebolag tillämpas dessutom disponenten för att ändringsanmälan avges. Omfattar en överlåtelse av näringsverksamheten även firman, är den nya innehavaren ansvarig för att anmälan om överlåtelsen avges. Avlider en enskild näringsidkare eller en bolagsman i ett öppet bolag eller en personligen ansvarig bolagsman i ett kommanditbolag, är även delägarna i dödsboet efter honom, dock inte i 21 kap. 18 § ärvdebalken (40/65) nämnda delägare, ansvariga för att anmälan avges.

16 §

En grundanmälan skall undertecknas av var och en som är ansvarig för att den görs.

En ändringsanmälan skall undertecknas av någon som är ansvarig för att den görs. Den som har avgått från sin i handelsregistret antecknade post eller vars i registret antecknade uppdrag har upphört får själv göra anmälan om detta.

20 §

En firma får införas i handelsregistret, om den stämmer överens med firmalagen och tydligt skiljer sig från de firmor som redan finns i registret.

21 §

Är anmälan bristfällig eller märker registermyndigheten något annat hinder för registrering, skall den som gjort anmälan uppmannas att inom en bestämd tid, som skall vara minst två månader, ge utlåtande eller vidta behövliga åtgärder vid äventyr att saken förfaller.

När anmälan görs skall stadgad avgift betalas. Anmälan anses gjord först då avgiften har betalats.

21 a §

Patent- och registerstyrelsen har rätt att vid behov uppdatera sina register med uppgifter ur befolkningsdatasystemet och att granska personuppgifterna för de personer som nämns i anmälningarna och bilagorna till dem för att kunna konstatera att uppgifterna är riktiga.

29 §

Då ändring söks i ett beslut av en lokal myndighet som avses i 1 mom. iaktas vad som stadgas om behandling av besvär över registermyndighetens beslut.

Denna lag träder i kraft den 199 .
Ändringarna av 19 a och 29 §§ träder dock i kraft den 1 juli 1994 och ändringarna av 13 a § vid en tidpunkt som stadgas genom förordning.

Statens affärsverk som avses i 3 § och som har inlett sin verksamhet innan denna lag träder i kraft skall göra grundanmälan enligt denna lag inom sex månader från den tidpunkt då lagen träder i kraft.

Personbeteckningen och adressen skall meddelas handelsregistret senast då någon annan anmälningsskyldighet som gäller personuppgifter uppkommer för näringsidkaren.

2.

Lag
om ändring av 1 § firmalagen

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i firmalagen av den 2 februari 1979 (128/79) 1 § 2 mom., sådant det lyder i lag av den 28 december 1990 (1279/90) som följer:

<p>1 §</p> <p>-----</p> <p>En näringsidkare som har införts i handelsregistret får idka en del av verksamheten under särskilt namn (<i>bifirma</i>). Näringsidkaren kan för sin verksamhet jämte firma även använda</p>	<p>något annat kännetecken (<i>sekundärt kännetecken</i>).</p> <p>-----</p> <p style="text-align: right;">Denna lag träder i kraft den 199 .</p>
---	---

Helsingfors den 22 oktober 1993

Republikens President
MAUNO KOIVISTO

Minister Ole Norrback

1.

Lag**om ändring av handelsregisterlagen**

I enlighet med riksdagens beslut

upphävs i handelsregisterlagen av den 2 februari 1979 (129/79) 1 § 3 mom. och 19 a § 2 mom., sådana de lyder i lag av den 9 mars 1990 (232/90),

ändras 1 § 2 mom., 3 § 1 mom. 1 punkten, 4 § 2 punkten, 5 § 3 och 8 punkten, 6 § 3 och 9 punkten, 9 § 1 mom. 10—13 punkten, 10 § 1 mom. 8—10 punkten samt 2 mom., 11 § 6 och 7 punkten, 12 §, 13 § 10—13 punkten, 13 a § 5 och 6 punkten, 15 § 2 mom., 16 och 20 §§ samt 21 § 1 mom.,

av dessa lagrum 1 § 2 mom. sådant det lyder i nämnda lag av den 9 mars 1990, 3 § 1 mom. 1 punkten, 13 § 10—13 punkten och 15 § 2 mom. sådana de lyder i lag av den 31 december 1987 (1252/87), 5 § 3 punkten och 6 § 3 punkten sådana de lyder i lag av den 30 december 1992 (1616/92), 5 § 8 punkten och 6 § 9 punkten sådana de lyder i lag av den 29 april 1988 (390/88), 9 § 1 mom. 13 punkten, sådan den lyder i lag av den 27 mars 1987 (351/87), 10 § 1 mom. 10 punkten sådan den lyder i lag av den 29 maj 1981 (373/81), 11 § 6 punkten sådan den lyder i lag av den 28 december 1990 (1278/90), 13 a § 5 och 6 punkten sådana de lyder i lag av den 19 februari 1993 (229/93) och 21 § 1 mom. sådant det lyder i lag av den 13 november 1992 (1039/92), samt

fogas till lagen en ny 3 a §, till 9 §, sådan den lyder delvis ändrad genom nämnda lagar av den 27 mars 1987 och den 30 december 1992 samt genom lag av den 30 juni 1989 (634/89), ett nytt 2 mom. varvid de nuvarande 2 och 3 mom. blir 3 och 4 mom., samt ett nytt 5 mom., till lagen en ny 13 b §, till 15 § 1 mom., sådant det lyder delvis ändrat genom nämnda lagar av den 31 december 1987 och den 19 februari 1993, en ny 4 a-punkt, till 21 §, sådan den lyder delvis ändrad genom nämnda lagar av den 9 mars 1990 och den 13 november 1992, ett nytt 2 mom. varvid de nuvarande 2 och 3 mom. blir 3 och 4 mom., till lagen en ny 21 a § och till 29 §, sådan den lyder i lag av den 26 juni 1992 (582/92), ett nytt 2 mom. som följer:

*Gällande lydelse**Föreslagen lydelse*

1 §

Handelsregistret förs av patent- och registerstyrelsen, som i denna lag kallas registermyndigheten. *Magistraterna* och registerbyråerna i häradena är lokala myndigheter för handelsregisterärenden. Registermyndigheten tillställer de lokala myndigheterna kopior ur handelsregistret och av därtill hörande handlingar.

Lokala myndigheter i ärenden som gäller bostadsaktiebolag är endast registerbyråerna i häradena, vilka i de fall som nämns i 19 a § även beslutar om registrering av dessa bolags anmälningar till handelsregistret.

Handelsregistret förs av patent- och registerstyrelsen, som i denna lag kallas registermyndigheten. Registerbyråerna i häradena är lokala myndigheter för handelsregisterärenden. Registermyndigheten tillställer de lokala myndigheterna kopior ur handelsregistret och av därtill hörande handlingar.

(3 mom. upphävs)

3 §

Grundanmälan skall göras av:

1) öppet bolag, kommanditbolag, aktiebolag, ömsesidigt försäkringsbolag, andelslag,

1) öppet bolag, kommanditbolag, aktiebolag, ömsesidigt försäkringsbolag, andelslag,

Gällande lydelse

sparbank, hypoteksförening och försäkringsförening;

Föreslagen lydelse

sparbank, hypoteksförening, försäkringsförening samt affärsverk som avses i lagen om statens affärsverk (627/87);

3 a §

Över de fysiska personer som skall införas i handelsregistret antecknas som personuppgifter fullständigt namn, personbeteckning, adress och medborgarskap. Om en person inte har en finsk personbeteckning, antecknas hans födelsetid i registret.

Om en sådan medlem av en näringsidkares organ som skall införas i registret är en juridisk person, antecknas i registret den juridiska personens firma, registernummer och det register i vilket den juridiska personen har införts.

4 §

I enskild näringsidkares grundanmälan skall nämnas:

2) näringsidkarens fullständiga namn, medborgarskap och hemort;

2) näringsidkarens *personuppgifter*;

5 §

I ett öppet bolags grundanmälan skall nämnas

3) alla bolagsmäns fullständiga namn samt deras medborgarskap och hemort,

3) alla bolagsmäns *personuppgifter*;

8) om bolaget har en verkställande direktör, hans fullständiga namn och hemort.

8) om bolaget har en verkställande direktör, hans *personuppgifter*.

6 §

I ett kommanditbolags grundanmälan skall nämnas

3) alla bolagsmäns fullständiga namn samt deras medborgarskap och hemort,

3) alla bolagsmäns *personuppgifter*;

9) om bolaget har en verkställande direktör, hans fullständiga namn och hemort.

9) om bolaget har en verkställande direktör, hans *personuppgifter*.

9 §

I ett aktiebolags grundanmälan skall nämnas

10) styrelsens ordförandes samt alla medlemmars och suppleanters fullständiga namn, medborgarskap och hemort;

10) styrelsens ordförandes samt alla medlemmars och suppleanters *personuppgifter*;

Gällande lydelse

11) om bolaget har en verkställande direktör och en vice verkställande direktör, varderas fullständiga namn, medborgarskap och hemort;

12) om bolaget har ett förvaltningsråd, dess ordförandes samt alla medlemmars och suppleanterns fullständiga namn, medborgarskap och hemort; samt

13) bolagsordningens bestämmelse om tecknande av bolagets firma samt, om någon givits rätt att teckna firman ensam eller tillsammans med någon annan, hans fullständiga namn, medborgarskap och hemort.

Föreslagen lydelse

11) om bolaget har en verkställande direktör, en vice verkställande direktör *eller en disponent*, vars och ens *personuppgifter*;

12) om bolaget har ett förvaltningsråd, dess ordförandes samt alla medlemmars och suppleanterns *personuppgifter*; samt

13) bolagsordningens bestämmelse om tecknande av bolagets firma samt, om någon givits rätt att teckna firman ensam eller tillsammans med någon annan, hans *personuppgifter*.

Vad i 1 mom. 3 punkten har sagts om verksamhetsområde skall på motsvarande sätt tillämpas på uppgifter om var ett bostadsaktiebolags och i 2 § lagen om bostadsaktiebolag (809/91) avsett aktiebolags byggnader är belägna och om den rätt på vilken besittningen av fastigheten grundar sig samt på eventuellt annat verksamhetsområde.

I fråga om aktiebolag som avses i 2 § 1 mom. lagen om bostadsaktiebolag skall dessutom i grundanmälan anges, om lagen om bostadsaktiebolag tillämpas på bolaget.

10 §

I andelslags grundanmälan skall nämnas:

8) styrelsens ordförandes samt alla medlemmars och suppleanterns fullständiga namn, medborgarskap och hemort;

9) om andelslaget har förvaltningsråd, dess ordförandes samt alla medlemmars och suppleanterns fullständiga namn, medborgarskap och hemort; samt

10) bestämmelsen i andelslagets stadgar om tecknande av andelslagets firma samt, om någon givits rätt att teckna firman ensam eller tillsammans med annan, hans fullständiga namn, medborgarskap och hemort.

I andelsbanks grundanmälan skall dessutom nämnas den dag då bankens stadgar fastställts och i stället för 1 mom. 10 punkten meddelas bestämmelsen i stadgarna om tecknande av andelsbankens firma samt, om någon givits rätt att teckna firman ensam eller tillsammans med annan, hans fullständiga namn, medborgarskap och hemort.

8) styrelsens ordförandes samt alla medlemmars och suppleanterns *personuppgifter*;

9) om andelslaget har *ett* förvaltningsråd, dess ordförandes samt alla medlemmars och suppleanterns *personuppgifter*; samt

10) bestämmelsen i andelslagets stadgar om tecknande av andelslagets firma samt, om någon givits rätt att teckna firman ensam eller tillsammans med *någon* annan, hans *personuppgifter*.

I en andelsbanks grundanmälan skall dessutom nämnas den dag då bankens stadgar fastställts och i stället för vad som stadgas i 1 mom. 10 punkten meddelas bestämmelsen i stadgarna om tecknande av andelsbankens firma samt, om någon givits rätt att teckna firman ensam eller tillsammans med *någon* annan, hans *personuppgifter*.

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

11 §

I sparbanks grundanmälan skall nämnas:

6) fullständigt namn, medborgarskap och hemort i fråga om ordföranden, vice ordföranden och övriga medlemmar samt suppleanter i styrelsen och, om banken har ett förvaltningsråd, ordförandens och all övriga medlemmars fullständiga namn, medborgarskap och hemort; samt

7) bestämmelsen i stadgarna om tecknande av sparbankens firma och, om någon givits rätt att teckna firman ensam eller tillsammans med annan, hans fullständiga namn, medborgarskap och hemort.

12 §

I hypoteksförenings grundanmälan skall, utöver vad i 10 § 1 mom. lagen om hypoteksföreningar (936/78) är stadgat om anmälan till handelsregistret, nämnas:

- 1) föreningens postadress;
- 2) alla styrelsemedlemmars och suppleanters medborgarskap; samt
- 3) bestämmelsen i stadgarna om tecknande av föreningens firma samt, om någon givits rätt att teckna firman ensam eller tillsammans med annan, hans medborgarskap.

13 §

I en försäkringsförenings grundanmälan skall nämnas

10) fullständigt namn, medborgarskap och hemort i fråga om ordföranden, de övriga medlemmarna och suppleanterna i styrelsen;

11) verkställande direktörens fullständiga namn, medborgarskap och hemort;

12) om föreningen har ett förvaltningsråd, ordförandens samt varje medlems och suppleants fullständiga namn, medborgarskap och hemort; samt

13) bestämmelsen i stadgarna om tecknande av föreningens firma samt, om någon givits rätt att teckna firman ensam eller tillsammans med en annan, hans fullständiga namn, medborgarskap och hemort.

6) bankens *verkställande direktörs* samt styrelsens ordförandes, viceordförandes och alla medlemmars och suppleanters *personuppgifter* samt om banken har ett förvaltningsråd, ordförandens och alla övriga medlemmars *personuppgifter*; samt

7) bestämmelsen i stadgarna om tecknande av sparbankens firma och, om någon givits rätt att teckna firman ensam eller tillsammans med någon annan, hans *personuppgifter*.

12 §

I en hypoteksförenings grundanmälan skall, utöver vad som i 10 § 1 mom. lagen om hypoteksföreningar (936/78) *stadgas* om anmälan till handelsregistret, nämnas:

- 1) föreningens postadress;
- 2) alla styrelsemedlemmars och suppleanters *övriga personuppgifter*, samt
- 3) bestämmelsen i stadgarna om tecknande av föreningens firma samt, om någon givits rätt att teckna firman ensam eller tillsammans med någon annan, hans *övriga personuppgifter*.

10) styrelsens ordförandes samt alla medlemmars och suppleanters *personuppgifter*;

11) verkställande direktörens *personuppgifter*;

12) om föreningen har ett förvaltningsråd, ordförandens och alla medlemmars och suppleanters *personuppgifter*; samt

13) bestämmelsen i stadgarna om tecknande av föreningens firma samt, om någon givits rätt att teckna firman ensam eller tillsammans med någon annan, hans *personuppgifter*.

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

13 a §

I grundnamälan om en utländsk näringsidkares filial skall nämnas

5) fullständigt namn och hemort för var och en som tecknar filialens firma samt hur firman tecknas samt

6) de personer som i egenskap av i lag föreskrivet bolagsorgan eller i egenskap av ledamöter i ett sådant organ är behöriga att företräda näringsidkaren samt deras fullständiga namn, adress och hemort.

5) *personuppgifter* för var och en som tecknar filialens firma samt hur firman tecknas, samt

6) de personer som i egenskap av i lag föreskrivet bolagsorgan eller i egenskap av ledamöter i ett sådant organ är behöriga att företräda näringsidkaren samt deras *personuppgifter*.

13 b §

I statens affärsverks grundnamälan skall nämnas

- 1) *affärsverkets namn,*
- 2) *verksamhetsområde,*
- 3) *huvudsakligt verksamhetsställe och postadress,*
- 4) *personuppgifter i fråga om medlemmarna och suppleanterna i styrelsen och*
- 5) *verkställande direktörens och vice verkställande direktörens personuppgifter.*

15 §

Ansvariga för avgivande av registeranmälan är:

4 a) för statens affärsverk styrelsens ordinarie medlemmar;

I ett aktiebolag och en försäkringsförening ansvarar även verkställande direktören för att ändringsanmälan avges. Omfattar överlåtelse av näringsverksamheten även firman, är den nya innehavaren ansvarig för att anmälan om överlåtelsen avges. Avlider en enskild näringsidkare eller en bolagsman i ett öppet bolag eller en personligen ansvarig bolagsman i ett kommanditbolag, är även delägarna i dödsboet efter honom, dock inte i 21 kap. 18 § ärvdabalken (40/65) nämnda delägare, ansvariga för att anmälan avges.

I ett aktiebolag, *sparbank*, en försäkringsförening och ett statens affärsverk ansvarar även verkställande direktören och i ett aktiebolag på vilket lagen om bostadsaktiebolag tillämpas *dessutom disponenten* för att ändringsanmälan avges. Omfattar en överlåtelse av näringsverksamheten även firman, är den nya innehavaren ansvarig för att anmälan om överlåtelsen avges. Avlider en enskild näringsidkare eller en bolagsman i ett öppet bolag eller en personligen ansvarig bolagsman i ett kommanditbolag, är även delägarna i dödsboet efter honom, dock inte i 21 kap. 18 § ärvdabalken (40/65) nämnda delägare, ansvariga för att anmälan avges.

16 §

Grundnamälan skall undertecknas av envar som är ansvarig för att den göres.

Ändringsanmälan skall undertecknas av nå-

16 §

En grundnamälan skall undertecknas av var och en som är ansvarig för att den görs.

En ändringsanmälan skall undertecknas av

Gällande lydelse

gon som är ansvarig för att den göres. Bolagsman i öppet bolag och personligen ansvarig bolagsman i kommanditbolag, vilken utträtt ur bolaget, styrelsemedlem i annat i 3 § 1 mom. 1 punkten nämnt samfund, vilken avgått från styrelsen, aktiebolags verkställande direktör eller viceverkställande direktör, vars uppgift upphört, samt firmatecknare, vars firmateckningsrätt upphört, får själva göra anmälan härom.

Föreslagen lydelse

någon som är ansvarig för att den görs. Den som avgått från sin i handelsregistret antecknade post eller vars i registret antecknade uppdrag har upphört får själv göra anmälan om detta.

19 a §

Gäller anmälan ett beslut om ändring av bolagsordningen eller skall registrering av anmälan vägras, efter det förfarande som nämns i 21 §, skall registerbyrån överlämna ärendet till registermyndigheten för avgörande.

(2 mom. upphävs)

20 §

Firma får icke införas i handelsregistret, om den ej tydligt skiljer sig från andra i registret tidigare införda firmor.

20 §

En firma får införas i handelsregistret, om den stämmer överens med firmalagen och tydligt skiljer sig från de firmor som redan finns i registret.

21 §

Är anmälan bristfällig eller har stadgad avgift inte erlagts eller märker registreringsmyndigheten något annat hinder för registrering, skall den som gjort anmälan uppmanas att inom en bestämd tid, som skall vara minst två månader, ge utlåtande eller vidta behövliga åtgärder vid äventyr att saken förfaller.

21 §

Är anmälan bristfällig eller märker registermyndigheten något annat hinder för registrering, skall den som gjort anmälan uppmanas att inom en bestämd tid, som skall vara minst två månader, ge utlåtande eller vidta behövliga åtgärder vid äventyr att saken förfaller.

När anmälan görs skall stadgad avgift betalas. Anmälan anses gjord först då avgiften har betalats.

21 a §

Patent- och registerstyrelsen har rätt att vid behov uppdatera sina register med uppgifter ur befolkningsdatasystemet och att granska personuppgifterna för de personer som nämns i anmälningarna och bilagorna till dem för att kunna konstatera att uppgifterna är riktiga.

29 §

Då ändring söks i ett beslut av en lokal

*Gällande lydelse**Föreslagen lydelse*

myndighet som avses i 1 mom. iakttas vad som stadgas om behandling av besvär över registermyndighetens beslut.

*Denna lag träder i kraft den 199 .
Ändringarna av 19 a och 29 §§ träder dock i
kraft den 1 juli 1994 och ändringarna av 13 a §
vid en tidpunkt som stadgas genom förordning.*

*Statens affärsverk som avses i 3 § och som
har inlett sin verksamhet innan denna lag träder
i kraft skall göra grundanmälan enligt denna lag
inom sex månader från den tidpunkt då lagen
träder i kraft.*

*Personbeteckningen och adressen skall medde-
las till handelsregistret senast då någon annan
anmälningskyldighet som gäller personuppgifter
uppkommer för näringsidkaren.*

2.

Lag

om ändring av 1 § firmalagen

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i firmalagen av den 2 februari 1979 (128/79) 1 § 2 mom., sådant det lyder i lag av den 28 december 1990 (1279/90) som följer:

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

1 §

Ett aktiebolag, en andelslag och en sparbank får idka en del av verksamheten under särskilt namn (*bifirma*). En näringsidkare kan för sin verksamhet jämte firma även använda något annat kännetecken (*sekundärt kännetecken*).

En näringsidkare som har införts i handelsregistret får idka en del av verksamheten under särskilt namn (bifirma). Näringsidkaren kan för sin verksamhet jämte firma även använda något annat kännetecken (sekundärt kännetecken).

Denna lag träder i kraft den

199 .

